
Het blauwe kistje

Theo de Zwart

Het jonge echtpaar Freek en Els heeft een oproep gekregen. Els is opgeroepen voor een inleiding van de baring. Het is de eerste zwangerschap. Een paar dagen geleden zijn tijdens het maken van de 20-weken echo ernstige afwijkingen geconstateerd aan de baby. Omdat de afwijkingen niet verenigbaar zijn met het leven, hebben zij met veel verdriet en pijn besloten de zwangerschap af te breken. De toekomst zou er zonder deze moeilijke beslissing somber voor hen en hun kindje uitzien.

Een inleiding wordt meestal geadviseerd als de gynaecoloog verwacht dat de situatie voor de baby buiten de baarmoeder gunstiger zal zijn dan daarbinnen. Helaas is het geen inleiding op een nieuw leven. Buiten de baarmoeder is er geen kans op een goed leven. Els en Freek worden poliklinisch opgevangen. Ze hebben hierdoor al erg goed over de bevalling en afscheid nemen kunnen nadenken.

Bij aankomst op de Afdeling Gynaecologie vertelt Freek al snel aan de verpleegkundige dat hij, samen met zijn oude vader, een kistje heeft getimmerd waarin hun zoontje kan komen te liggen na de bevalling. Het is een prachtig klein blauw houten kistje, versierd met een voetbal, vlinders en andere stickers. Freek en Els zijn er trots op. Ze hebben het kistje een plaats gegeven in de verloskamer.

In het ziekenhuis is er een mogelijkheid om alle overleden kindjes, beneden de 24 weken zwangerschap, centraal te laten cremen bij de Gemeentelijke Begraafplaats & Crematorium. Hierbij is een geestelijk verzorger en een verpleegkundige aanwezig. Er wordt een afscheidsviering gehouden, ouders mogen iets zeggen, waarna de as wordt uitgestrooid. Elke ouder krijgt dan ook de kans om een vlinder te plaatsen bij een kunstwerk. Freek en Els kiezen voor deze mogelijkheid.

De dag nadat Els bevallen is van hun levenloze zoontje besluiten zij naar huis te gaan. Er is afgesproken dat de Afdeling Gynaecologie er zorg voor zal dragen dat hun zoontje in het blauwe kistje vervoerd zal worden naar de Afdeling Pathologie op een andere locatie van het ziekenhuis.

Tot grote verbazing van de verpleegkundige die alles regelt, geeft Pathologie aan dat zij het kindje wel kan aanbieden, maar absoluut niet met het blauwe

kistje erbij. Daar kunnen zij niet aan beginnen. Zo wordt het levenloze lichaam-
pje in lakens gewikkeld en vervoerd naar de andere locatie. Het blauwe kistje
blijft achter op de Afdeling Gynaecologie. Het is het blauwe kistje waar Freek zo
trots op is en waar hun zoontje in had moeten liggen.

De verpleegkundige denkt nog lang na over deze situatie. 'Is dit goede zorg?'
vraagt zij zich af. Wat er voor een individu echt toe doet, kan men niet volledig
expliciteren. Het belang ervan kan men niet restloos meten aan de klassieke
maatstaven van het goede, zoals sociaal welzijn, gehoorzaamheid aan veralgeme-
niseerbare principes en morele perfectie. Wat ertoe doet heeft niet altijd een
duidelijke plaats in een groter geheel, denkt zij. Maar het blauwe kistje, zij kijkt
ernaar ... en hoe moet zij dit gaan vertellen aan Freek en Els?